

خطر اعدام و شکنجه در ایران

به اتهام «همکاری با اسرائیل» سازمان عفو بین الملل

با ادامه جنگ جمهوری اسلامی و اسرائیل و تشدید فضای امنیتی در ایران، سازمان عفو بین الملل نسبت به افزایش خطر اعدام و شکنجه پس از بازداشت‌های گسترده شهروندان به اتهام «همکاری با اسرائیل» هشدار داد.

این سازمان اعلام کرد: «درخواست‌های رسمی برای محاکمه و اعدام فوری افراد بازداشت‌شده به اتهام همکاری با اسرائیل، نشان می‌دهد که مقام‌های ایرانی چگونه از مجازات اعدام به عنوان ابزاری برای سرکوب، اعمال قدرت و ایجاد ترس در میان مردم استفاده می‌کنند.»

بر اساس گزارش هرانا طی هشت روز گذشته دستکم ۲۳۶ شهروند به دلیل مواردی از جمله فعالیت در فضای مجازی و نشر محتوا در زمینه حمله اسرائیل به ایران بازداشت شده‌اند.

ایران مسئول ۶۴ درصد اعدام‌های ثبت‌شده در جهان در سال ۲۰۲۴ است

گزارش سالانه سازمان عفو بین‌الملل سال ۲۰۲۴

سازمان عفو بین‌الملل در گزارش سالانه خود با عنوان «احکام اعدام و اجرای آن‌ها در سال ۲۰۲۴» اعلام کرد که شمار ثبت‌شده اعدام‌ها در جهان طی این سال به ۱۵۱۸ مورد رسید که بالاترین رقم از سال ۲۰۱۵ تاکنون است. بیش از ۹۱ درصد این اعدام‌ها تنها در سه کشور ایران، عراق و عربستان سعودی انجام شده‌اند.

بر اساس این گزارش، هرچند تعداد کشورهایی که در سال ۲۰۲۴ حکم اعدام اجرا کرده‌اند تنها ۱۵ کشور بوده و این پایین‌ترین رقم در تاریخ ثبت‌شده است، اما استفاده از مجازات اعدام به‌ویژه در خاورمیانه با روندی نگران‌کننده روبه‌رو بوده است. چین، ایران،

عربستان، عراق و یمن در صدر کشورهای قرار دارند که بیشترین اعدام‌ها را به ثبت رسانده‌اند؛ با اینکه رقم دقیق اعدام‌ها در کشورهای مانند چین، کره شمالی و ویتنام همچنان در هاله‌ای از ابهام باقی مانده است.

۲۰۲۴: بزرگ‌ترین کشورهای اعدام‌کننده جهان

شمار اعدام‌های ثبت
شده در سال ۲۰۲۴ در
قیاس با سال ۲۰۲۳
بیش از دو برابر شد

۵
یمن: ۳۸ + نفر اعدام
شدند

شمار اعدام‌های ثبت شده
در سال ۲۰۲۴ تقریباً ۴
برابر بیشتر از اعدام‌های
سال ۲۰۲۳ بود

۴
عراق: ۶۳ + نفر اعدام
شدند

شمار اعدام‌های ثبت
شده در سال ۲۰۲۴
در قیاس با سال
۲۰۲۳ دو برابر شد

۳
عربستان سعودی: ۳۴۵ + نفر اعدام
شدند

بیش از نیمی از این
اعدام‌ها به خاطر جرائم
مرتبط با مواد مخدر
بودند

۲
ایران: ۹۷۲ + نفر اعدام
شدند

نفر اعدام شدند
اطلاعات مربوط به اعدام‌ها
محرمانه است

۱
چین: هزاران

منبع: عفو بین‌الملل

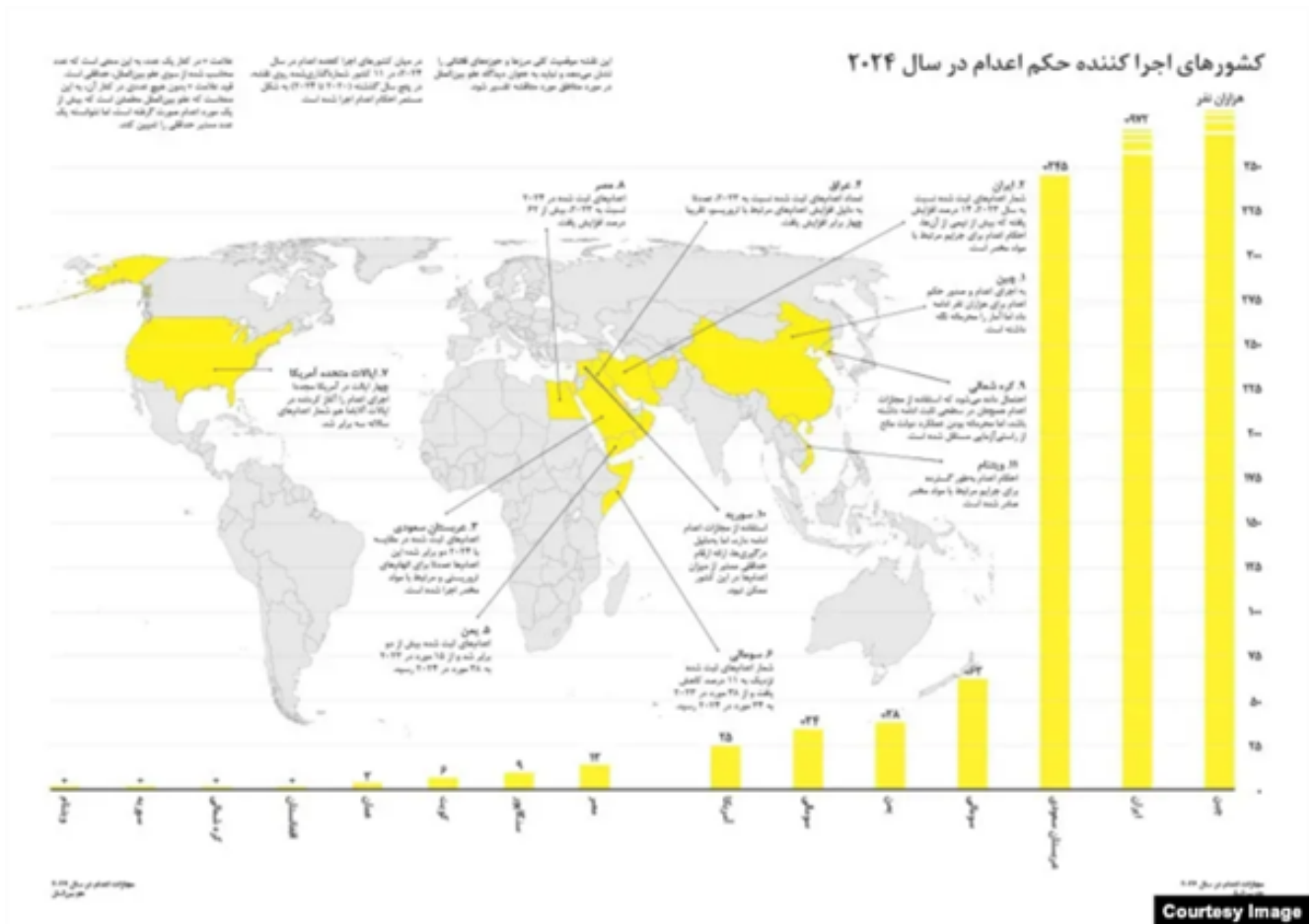
در ایران، ۹۷۲ نفر در سال ۲۰۲۴ اعدام شدند که ۶۴ درصد کل اعدام‌های ثبت‌شده در جهان را شامل می‌شود. این آمار نشان می‌دهد جمهوری اسلامی در ایران دست‌کم ۱۱۹ نفر بیشتر از سال پیشتر اعدام کرده است. آمار ثبت‌شده اعدامی‌ها در ایران در سال ۲۰۲۳، دست‌کم ۸۵۳ نفر بود.

عربستان سعودی نیز آمار اعدام‌های خود را نسبت به سال گذشته دو برابر کرده و عراق نیز شمار اعدام‌هایش را تقریباً چهار برابر افزایش داده است.

عفو بین‌الملل هشدار داده است که در برخی کشورها، از جمله ایران و عربستان سعودی، مجازات اعدام به ابزاری برای سرکوب مخالفان سیاسی، معترضان، مدافعان حقوق بشر و اقلیت‌های قومی تبدیل شده است. به‌ویژه در ایران، پس از خیزش «زن، زندگی، آزادی»، برخی افراد از جمله یک جوان دارای معلولیت ذهنی، پس از محاکمه‌های ناعادلانه و اعترافات گرفته‌شده تحت شکنجه، اعدام شده‌اند.

آگنس کالامار، دبیرکل عفو بین‌الملل، در این‌باره گفت: «کسانی که جرأت کرده‌اند با مقام‌ها مقابله کنند، با بی‌رحمانه‌ترین مجازات‌ها روبه‌رو شده‌اند؛ به‌ویژه در ایران و عربستان سعودی که از مجازات اعدام برای ساکت کردن کسانی استفاده شده که شجاعانه سخن گفته‌اند.»

بخشی قابل توجه از اعدام‌های ثبت‌شده سال ۲۰۲۴ در جهان (بیش از ۴۰ درصد) به جرایم مربوط به مواد مخدر مربوط بوده‌اند؛ اقدامی که برخلاف استانداردهای بین‌المللی حقوق بشر است، چرا که این جرایم در زمره «جدی‌ترین جرم‌ها» قرار نمی‌گیرند.

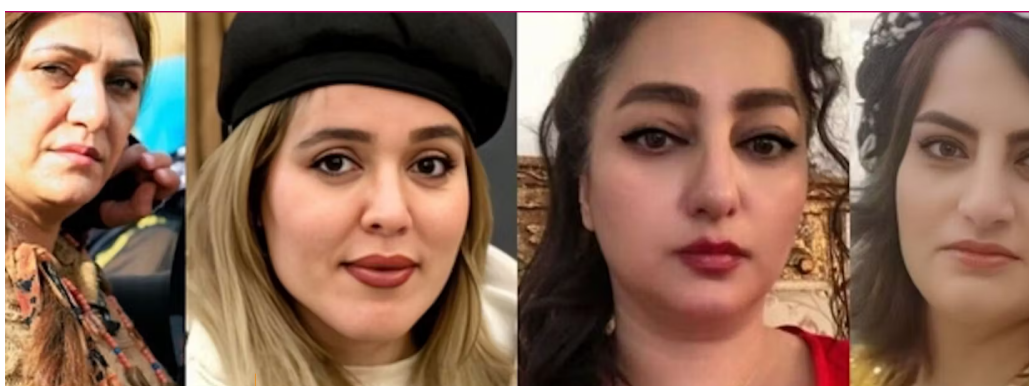
منبع: عفو بین‌الملل

با وجود این روند نگران‌کننده، عفو بین‌الملل تأکید دارد که جنبش‌های حقوق بشری توانسته‌اند دستاوردهایی مهم کسب کنند. از جمله، زیمبابوه در سال ۲۰۲۴ مجازات اعدام را برای جرایم عادی لغو کرد، و اصلاحات قضایی در مالزی منجر به کاهش شمار افراد در صف اعدام شد.

همچنین در ژاپن، هاکامادا ایوانو که نزدیک به پنج دهه در انتظار اعدام بود، تبرئه شد و در آمریکا نیز راکي مایرز، مردی سیاه‌پوست در آلاباما که به‌رغم نواقص جدی در روند دادرسی به اعدام محکوم شده بود، با تلاش گسترده خانواده و فعالان از مجازات اعدام نجات یافت.

عفو بین‌الملل می‌گوید، علیرغم تلاش برخی دولت‌ها برای استفاده از مجازات مرگ به عنوان حربه سیاسی، روند جهانی به سوی لغو این مجازات حرکت می‌کند و تنها زمان لازم است تا جهان برای همیشه از «سایه چوبه‌های دار» رهایی یابد.

ایران فشار بر فعالان زنان را افزایش داده است

سازمان عفو بین‌الملل

28 اسفند 1403 - 18 مارس 2025

عفو بین‌الملل جمهوری اسلامی را به تشدید سرکوب زنان به‌ویژه پس از جنبش "زن، زندگی، آزادی" متهم کرده و از جامعه جهانی خواسته، همزمان با نشست شورای حقوق بشر سازمان ملل از حقوق زنان ایران حمایت کند.

سازمان حقوق بشری عفو بین‌الملل در بیانیه‌ای ایران را به تشدید سرکوب مدافعان حقوق زنان، روزنامه‌نگاران، خوانندگان، برابری‌خواهان و زنانی که از پوشش اجباری سرباز می‌زنند متهم کرده است.

عفو بین‌الملل در این بیانیه که سه‌شنبه ۱۸ مارس (۲۸ اسفند) منتشر کرده می‌گوید، جمهوری اسلامی با بازداشت خودسرانه، تعقیب ناعادلانه، شلاق و حتی مجازات اعدام تلاش دارد تا جنبش زنان ایران را در نطفه خفه کند.

از هشتم مارس، روز جهانی زن برابر با ۱۸ اسفند مقام‌های مسئول ایرانی دست کم پنج کنشگر حقوق زنان را به صورت خودسرانه بازداشت کرده‌اند.

در همین حال سیر سرکوب شدید، شامل احضار فعالان حقوق زنان و روزنامه‌نگاران، بازداشت خوانندگان زن دارای پوشش اختیاری و بستن حساب‌های کاربری آن‌ها در شبکه‌های اجتماعی ادامه دارد.

پیش از روز جهانی زن قوه قضائیه دستور اجرای حکم ۷۴ ضربه شلاق مهدی یراحی، خواننده ترانه‌های اعتراضی و مخالف حجاب اجباری را داد و در فوریه سال جاری (۲۰۲۵) نیز یک فعال حقوق زنان را به اعدام محکوم کرد.

دیانا الطحاوی، معاون مدیر منطقه‌ای خاورمیانه و شمال آفریقای عفو بین‌الملل می‌گوید، مقام‌های ایران بعد از جنبش مهسا زنان و دخترانی را که در دفاع از حقوق خود برآمدند، "تهدیدی برای موجودیت سیاسی و امنیتی" خود می‌دانند.

به گفته او، آن‌ها به جای این که راه رفع تبعیض و خشونت سازمان‌یافته را پیش بگیرند سعی دارند جنبش زنان را سرکوب کنند.

الطحاوی از جامعه جهانی خواسته تا همزمان با نشست کلیدی شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد برای بررسی وضعیت حقوق بشر در ایران و در چارچوب مذاکرات تمدید مأموریت گزارشگر ویژه و کمیته حقیقت‌یاب این سازمان در مورد ایران، علیه مصونیت مقام‌های جمهوری اسلامی و در دفاع از حقوق زنان و دختران این کشور با ایستد.

او از دولت‌های جهان خواسته تا از نفوذ خود برای فشار بر جمهوری اسلامی در جهت توقف آزار و اذیت کنشگران حقوق زنان و آزادی فوری افرادی که خودسرانه بازداشت شده‌اند، استفاده کنند.

قرار است که در پنجاه و هشتمین نشست شورای حقوق بشر سازمان ملل که از ۲۴ فوریه تا چهارم آوریل (ششم اسفند تا ۱۵ فروردین) در ژنو برپا می‌شود مأموریت کمیته حقیقت‌یاب و گزارشگر ویژه این سازمان در امور ایران تمدید شود.

همچنین امروز سه‌شنبه ۲۸ اسفند نیز نشست مشترکی برای بررسی این دو مأموریت تشکیل خواهد شد.

بازداشت فعالان زن به دلیل شرکت در مراسم هشتم مارس

عفو بین‌الملل می‌گوید، پیش از آن که هشتم مارس، روز جهانی زن فرابرسد مقام‌های ایران زنان را تهدید کرده و آن‌ها را به عدم تجمع در این روز و مطالبه حقوقشان فراخواندند.

از ۱۰ مارس نیز مأموران اطلاعاتی چهار فعال کرد حقوق زنان به نام‌های لایلا پاشایی، باران ساعدی، سهیلا مطاعی و سوما محمدرضایی را به دلیل شرکت در مراسم روز جهانی زن در استان کردستان بازداشت کردند.

این افراد به صورت خودسرانه به سلول‌های انفرادی بازداشتگاهی در سنندج منتقل و در آنجا بدون داشتن وکیل بازجویی شده‌اند.

عفو بین‌الملل قوانین حجاب تحمیلی را که حتی بر دختران هفت‌ساله نیز روا می‌شود، نقض مجموعه‌ای حقوقی شامل برابری، آزادی بیان، دین و عقیده، حریم خصوصی، استقلال فردی و کرامت انسانی خوانده است.

در مارس سال ۲۰۲۴ کمیته حقیقت‌یاب در گزارشی اعلام کرد که مقام‌های ایران دست به سلسله اقداماتی گسترده، مداوم و سازمان‌یافته زده‌اند که هر یک به تنهایی نقض حقوق بشر علیه زنان و دختران به شمار می‌رود و در زمره آزار و سرکوب سازمان‌یافته قرار می‌گیرد.

متن بالا برگرفته از سایت دویچه‌وله به تاریخ 28 اسفند 1403 - 18 مارس 2025.

متن اصلی به زبان فرانسه در سایت عفو بین‌الملل:

[En Iran, la répression contre les femmes se durcit](#)

خطر اعدام ده نفر در ایران

در ارتباط با اعتراضات 1401

هشدار سازمان عفو بین‌الملل

این سازمان روز پنجشنبه 29 آذر 1403، 19 دسامبر 2024، در مورد خطر اعدام حداقل ۱۰ نفر در ایران براساس اتهاماتی که به اعتراضات «زن، زندگی، آزادی» مربوط می‌شود هشدار داده است. این اعتراضات که در نیمه دوم سال ۱۴۰۱ در سراسر ایران جریان داشت با سرکوب مرگبار و دستگیری گسترده معترضان همراه بود.

عفو بین‌الملل در بیانیه خود از فاضل بهرامیان، منوچهر مهمان‌نواز، مهران بهرامیان، میلاد آرمون، علیرضا کفایی، امیر محمد خوشاقبال، نوید نجاران، حسین نعمتی، علیرضا برمرزپورناک و مهرباب (مهران) عبداللهزاده نام می‌برد که می‌گوید «همگی در محاکمات غیرعادلانه» به اعدام محکوم شده‌اند.

این سازمان حقوق بشری نوشت که افراد محکوم شده با اتهاماتی مانند «محاربه»، «بغی» (شورش مسلحانه علیه حکومت) و قتل محاکمه شده‌اند و می‌گوید که برخی از این احکام از جمله براساس اعترافات که تحت شکنجه اخذ شده صادر شده است.

براساس این گزارش تا امروز دستکم ۱۰ نفر در ارتباط با اعتراضات به کشته شدن مهسا ژینا امینی در جریان بازداشت توسط گشت ارشاد اعدام شده‌اند.

آخرین حکم اجرا شده به رضا رسایی زندانی سیاسی کرد و از بازداشت‌شدگان اعتراضات سراسری ۱۴۰۱ مربوط است که در روز ۱۶ مرداد، «بدون اطلاع خانواده و وکیل و حق انجام آخرین ملاقات» در زندان دیزل‌آباد کرمانشاه اعدام شد.

عفو بین‌الملل محاکمه این افراد را «به شدت ناعادلانه» توصیف می‌کند و می‌گوید آنها در معرض شکنجه و بدرفتاری از جمله ضرب، شوک الکتریکی و خشونت جنسی بوده‌اند.

این سازمان نوشت: «نگرانی در مورد اعدام‌های بیشتر، در میان موج اعدام‌های جاری، در حال افزایش است.»

مقام‌های جمهوری اسلامی ایران همواره ادعا کرده‌اند که محاکمه‌ها بر اساس قوانین بوده و افراد اعدام شده در اقدامات خشونت‌آمیز دست داشته‌اند.

میلاد آرمون، علیرضا کفایی، امیرمحمد خوشاقبال، نوید نجاران، حسین نعمتی و علیرضا برمرزپورناک آبان ماه امسال در پرونده موسوم به اکباتان، در ارتباط با قتل آرمان علوردی، در شعبه سیزدهم دادگاه کیفری یک به قصاص نفس محکوم شدند.

عفو بین‌الملل نوشت که درخواست تجدید نظر این شهروندان هم اکنون در دیوان عالی تحت بررسی است.

در پرونده موسوم به اکباتان شش نفر به اعدام محکوم شده‌اند

آرمان علوردی طلبه بسیجی بود که طبق گزارش‌ها روز ۴ آبان دو سال قبل در جریان اعتراضات سراسری در شهرک اکباتان مورد ضرب و جرح قرار گرفت و در روز ۶ آبان ۱۴۰۱ در بیمارستان جان باخت.

مهران و فاضل بهرامیان، که عفو بین الملل از آنها نام برده، بازداشت‌شدگان اعتراضات «زن، زندگی، آزادی» در سمیرم اصفهان بودند که بهمن ماه ۱۴۰۲ به اعدام محکوم شدند. این دو نفر با هم نسبتی ندارند.

محراب (مهران) عبدالله زاده، اهل اشنویه در جریان اعتراضات ۱۴۰۱ بازداشت. اطلاعات زیادی در مورد منوچهر مهمان‌نواز که عفو بین الملل از او نام می‌برد وجود ندارد. خبرگزاری حقوق بشری هرانا در روز ۸ آبان ۱۴۰۱ از محاکمه او در دادگاه عمومی و انقلاب تهران خبر داده بود.

در بیانیه عفو بین الملل همچنین به پرونده مجاهد (عباس) کورکوری اشاره شده که حکم اعدام او به تازگی از سوی دیوان عالی کشور نقض شده و در انتظار رسیدگی دوباره به سر می‌برد.

عفو بین‌الملل نوشت که از حداقل دو مورد دیگر آگاه است - سعید شیرازی و ابوالفضل مهری حسین حاجیلود - که با اتهاماتی محاکمه شده‌اند که مجازات مرگ دارد.

این دو شهروند در جریان اعتراضات بازداشت شدند و توسط قاضی ابوالقاسم صلواتی، رئیس شعبه شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران، محاکمه شدند. ابوالفضل مهری حسین حاجیلو با اتهام «مقابله با حکومت اسلامی از طریق ایجاد حریق در وسیله مورد استفاده عمومی به منظور اخلاص در نظم و امنیت کشور» و سعید شیرازی با اتهام «افساد فی‌الارض» روبرو بودند.

سازمان‌های حقوق بشری خواستار لغو فوری این احکام و تضمین محاکمه‌های عادلانه و عفو تمام افراد محبوس در ارتباط با اعتراضات هستند. این نهادها همچنین بر لزوم پایان روند گسترده اعدام‌ها در ایران تاکید دارند.

عفو بین الملل نوشت: «در پی خیزش 'زن، زندگی، آزادی'، مقام‌های ایرانی استفاده از مجازات اعدام را برای ایجاد ترس بین مردم و قبضه محکم‌تر قدرت تشدید کرده‌اند. در سال ۲۰۲۳، مقام‌ها حکم اعدام حداقل ۸۵۳ نفر را اجرا کردند که نسبت به سال قبل از آن ۴۸ درصد افزایش داشت.»

به گفته این سازمان در این میان محمد مهدی کرمی، سیدمحمد حسینی، مجید کاظمی، صالح میرهاشمی، سعید یعقوبی، میلاد زهره‌وند

در ارتباط با اعتراضات ۱۴۰۱ اعدام شدند و کامران رضایی که در ارتباط با اعتراضات ۲۰۱۹ دستگیر شده بود هم جزو این ۸۵۳ نفر بود.

این سازمان نوشت که ۲۰ درصد اعدام شدگان در سال ۲۰۲۳ از اقلیت قومی بلوچ بودند که فقط ۵ درصد جمعیت ایران را تشکیل می‌دهند.

متن برگرفته از بی بی سی نیوز

۳۰ آذر ۱۴۰۳ - ۱۹ دسامبر ۲۰۲۴،

قانون حجاب اجباری فشار بر زنان و دختران را تشدید می‌کند

بیانیه سازمان عفو بین‌الملل

مقامات جمهوری اسلامی قانون جدیدی را تصویب کرده‌اند که تهدیدی جدی برای حقوق بشر زنان و دختران به شمار می‌آید و مجازات‌های سنگینی را برای کسانی که در برابر حجاب اجباری مقاومت

می‌کنند، اعمال می‌کند.

مقامات ایرانی قانون جدیدی را تصویب کرده‌اند که به گفته سازمان عفو بین‌الملل، نقض گسترده حقوق بشر و آزادی‌های فردی زنان و دختران را تشدید خواهد کرد. قانون "حفاظت از خانواده از طریق ترویج فرهنگ عفت و حجاب" که قرار است از تاریخ ۱۳ دسامبر (۲۳ آذرماه) اجرایی شود، مجازات‌های سنگینی مانند اعدام، شلاق، حبس‌های طولانی، جریمه‌های سنگین و سایر تنبیه‌های شدید را برای کسانی که در برابر قوانین حجاب اجباری مقاومت می‌کنند، تعیین کرده است.

قوانین جدید و مجازات‌های سنگین

این قانون ۷۴ ماده‌ای در تلاش است تا مقاومت زنان و دختران در برابر قوانین حجاب اجباری را با شدت بیشتری سرکوب کند. یکی از بخش‌های خطرناک این قانون، مجازات اعدام برای فعالیت‌های مسالمت‌آمیز علیه قوانین حجاب اجباری است. در صورتی که این فعالیت‌ها به عنوان "فساد فی‌الارض" تلقی شوند، طبق ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی، می‌توانند منجر به صدور حکم اعدام شوند.

این قانون، "بدپوششی" را به‌عنوان پوشیدن لباس‌هایی که بخشی از بدن جز دست‌ها و پاها را نمایان می‌کند، تعریف کرده است و هرگونه عدم پوشش سر با حجاب، چادر یا روسری را به‌عنوان "آشکار کردن بدن" جرم می‌داند. علاوه بر این، ترویج "برهنگی"، "بی‌حجابی" و "بدپوششی" در همکاری با نهادهای خارجی، از جمله رسانه‌ها و سازمان‌های جامعه مدنی، می‌تواند به حبس تا ۱۰ سال و جریمه‌ای بالغ بر ۱۲ هزار دلار منجر شود. اگر این اقدامات به عنوان "فساد فی‌الارض" در نظر گرفته شوند، حکم اعدام برای آن‌ها صادر خواهد شد.

جریمه‌ها و مجازات‌ها برای زنان و دختران

زنان و دخترانی که قوانین حجاب اجباری را نقض کنند، با جریمه‌های مالی سنگینی مواجه خواهند شد. اولین تخلف می‌تواند جریمه‌ای حدود ۱۶۰ دلار داشته باشد، اما با هر تخلف بعدی، این جریمه‌ها افزایش می‌یابد و در نهایت ممکن است به ۴۰۰۰ دلار برسد. علاوه بر این، تکرار تخلف‌ها ممکن است منجر به حبس تا پنج سال، ممنوعیت سفر، و حتی ممنوعیت استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای دو سال شود.

طبق ماده ۴۹، هرگونه "آشکار کردن بدن" توسط زنان و دختران در مکان‌های عمومی یا آنلاین می‌تواند به بازداشت فوری، محاکمه و تا ۱۰ سال زندان یا جریمه ۱۲ هزار دلاری منجر شود. تکرار این تخلفات ممکن است به زندان‌های طولانی‌مدت و جریمه‌های بیشتر منتهی شود.

تهدیدهای جدید اقتصادی و اجتماعی

از دیگر بخش‌های نگران‌کننده این قانون، تبعات اقتصادی آن برای زنان است. زنانی که قادر به پرداخت جریمه‌ها نباشند، ممکن است نتوانند خودروهای خود را بازپس گیرند، گواهینامه رانندگی دریافت کنند یا پاسپورت خود را تمدید کنند. همچنین ممکن است دارایی‌های آنها توقیف شده و تحت شرایط شدیدتری قرار گیرند.

مصونیت برای آزار و اذیت‌ها

این قانون علاوه بر سرکوب زنان، به نیروهای امنیتی و اطلاعاتی جمهوری اسلامی اختیارات بیشتری برای اجرای قوانین حجاب اجباری می‌دهد. پلیس، وزارت اطلاعات، سپاه پاسداران و نیروهای بسیج از این پس می‌توانند با قدرت بیشتری زنان را برای رعایت حجاب تحت فشار قرار دهند. یکی از ویژگی‌های خطرناک این قانون، اعطای مصونیت به نهادهای مذهبی و مردمی است که به‌طور غیررسمی مسئول اجرای حجاب اجباری هستند. به‌عبارتی، کسانی که زنان را به‌دلیل عدم رعایت حجاب مورد آزار و اذیت قرار دهند، از مجازات‌های قانونی در امان خواهند بود.

طبق ماده ۵۹ افرادی که از اجرای این قانون جلوگیری کنند یا سعی در توقف حملات خشونت‌آمیز علیه زنان داشته باشند، خود با جریمه‌های مالی یا حبس مواجه خواهند شد. این در حالی است که ماده ۶۰ نیز مشخص می‌کند هرگونه حمله به زنان یا اعتراض به این قانون می‌تواند به مجازات‌هایی مانند حبس یا جریمه‌های مالی منجر شود.

پیامدهای جهانی

سازمان عفو بین‌الملل این قانون را به‌شدت محکوم کرده و آن را تلاش جمهوری اسلامی برای تثبیت سیستم سرکوبگرانه علیه زنان و دختران می‌داند.

دیانا الطحاوی، معاون مدیر دفتر منطقه‌ای خاورمیانه و شمال آفریقای عفو بین‌الملل، اعلام کرد که این قانون به‌وضوح نشان می‌دهد که مقامات ایران قصد دارند نظام سرکوب زنان را محکم‌تر از قبل سازند. او تأکید کرد که جامعه جهانی باید نسبت به این نقض حقوق بشر واکنش نشان دهد و از ایران بخواهد که این قانون را لغو کرده و حجاب اجباری را از نظر قانونی و عملی برطرف کند.

نقض حقوق بشر و نقض آزادی‌های فردی

این قانون نقض گسترده حقوق بشر از جمله حق برابری، آزادی بیان، حق مذهبی، حریم خصوصی، و حقوق فردی زنان و دختران را تشدید می‌کند. طبق گزارش هیئت حقیقت‌یاب سازمان ملل در مارس ۲۰۲۴، مقامات ایران مسئول ارتکاب جنایات علیه بشریت به دلیل نقض حقوق زنان به‌ویژه در زمینه حجاب اجباری هستند.

قانون جدید نه‌تنها با تداوم نقض حقوق زنان و دختران، بلکه با ایجاد فضایی خوفناک برای مقاومت و اعتراض علیه این قوانین، تلاش دارد تا هرگونه نافرمانی اجتماعی و فردی را با تهدیدهای شدید سرکوب کند.

این متن برگرفته شده است از سایت دویچه وله : 21 آذر 1403
- 11 دسامبر 2024

در جمهوری اسلامی مصونیت «مرتکبان جنایات بین‌المللی» از مجازات ادامه دارد

بیانیه سازمان عفو بین الملل در دومین سالگرد خیزش 1401

[\(لینک به اصل بیانیه در سایت عفو بین الملل به زبان انگلیسی\)](#)

عفو بین الملل روز چهارشنبه ۲۱ شهریور در بیانیه‌ای به مناسبت دومین سالگرد «اعتراضات زن، زندگی، آزادی» به کشته شدن مهسا ژینا امینی در بازداشت گشت ارشاد با اشاره به این که «مردم سراسر ایران علیه دهه‌ها ظلم و تبعیض جنسیتی ایستادگی کردند» تاکید کرد که «مصونیت سیستماتیک از مجازات مرتکبان جنایات بین‌المللی در ایران» به رغم «سرکوب وحشیانه» مردم ادامه دارد.

این سازمان اشاره کرد که هیچ تحقیقات کیفری موثر، بی‌طرف، و مستقلی درباره نقض جدی حقوق بشر و جنایات بین‌المللی، از جمله استفاده گسترده و غیرقانونی نیروهای امنیتی از قوای قهریه و سلاح گرم، که مقامات جمهوری اسلامی در جریان اعتراضات سراسری از ۲۵ شهریور تا دی‌ماه ۱۴۰۱ (سپتامبر تا دسامبر ۲۰۲۲) مرتکب شدند، انجام نشده است.

در این بیانیه همچنین آمده است که نیروهای امنیتی از اسلحه‌های جنگی، شات‌گان‌های پر از ساچمه‌های فلزی و کپسول‌های گاز اشک‌آور استفاده کردند و معترضان را به شدت با باتوم مورد ضرب و شتم قرار دادند.

عفو بین‌الملل افزود که این اقدامات منجر به کشتار صدها معترض و رهگذر، از جمله ده‌ها کودک شد و به بسیاری دیگر هم آسیب‌های جبران‌ناپذیری وارد کرد.

این سازمان اضافه کرد: «مقامات سعی کرده‌اند خانواده‌هایی را که در جستجوی حقیقت و اجرای عدالت به خاطر کشته‌شدن عزیزانشان هستند، از طریق بازداشت‌های خودسرانه، پیگرد نا‌عادلانه، تهدید به مرگ و آزار و اذیت‌های مداوم ساکت کنند.»

در بیانیه عفو بین‌الملل همچنین اشاره شده است که در این دو سال، مقامات حملات خود به حقوق بشر را تشدید کرده و از طریق سرکوب فزاینده خشونت‌آمیز علیه کسانی که قوانین تبعیض‌آمیز حجاب اجباری را به چالش می‌کشند، جنگ علیه زنان و دختران را به راه انداخته و استفاده از مجازات اعدام برای خاموش کردن اعتراضات را افزایش داده‌اند.

دیانا الطحاوی، معاون مدیر منطقه‌ای عفو بین‌الملل در خاورمیانه و شمال آفریقا، گفت: «سالگرد خیزش زن، زندگی، آزادی، یادآوری دردناکی برای شمار زیادی از مردم ایران است که همچنان از پیامدهای سرکوب وحشیانه مقامات رنج می‌برند» و افزود: «قربانیان، بازماندگان و خانواده‌های آن‌ها همچنان از دستیابی به حقیقت، اجرای عدالت و جبران خسارت برای جنایات بین‌المللی و سایر نقض‌های جدی حقوق بشر که مقامات جمهوری اسلامی در جریان خیزش و پس از مرتکب شدند، محروم هستند.»

خانم الطحاوی اضافه کرد: «در دو سال گذشته، مقامات جمهوری اسلامی کارزار تبلیغاتی گسترده‌ای برای انکار و تحریف واقعیت به راه انداخته‌اند تا شواهد جنایات خود را پنهان کنند و برای ساکت کردن بازماندگان و خانواده‌های قربانیان، آن‌ها را تهدید کرده‌اند.»

او تاکید کرد که «با توجه به نبود امکان تحقیقات مستقل و بی‌طرفانه در داخل، ضروری است کشورها از طریق دفاتر دادستانی خود و تحت اصل صلاحیت قضایی جهانی، تحقیقات جنایی درباره جنایات مرتکب شده به دست مقامات جمهوری اسلامی را آغاز کنند.»

عفو بین‌الملل در بخشی از بیانیه خود با عنوان «تشدید جنگ علیه زنان» به مواردی مانند تلاش مستمر برای سرکوب جنبش قدرتمند حقوق زنان علیه حجاب اجباری، افزایش حضور گشت‌های امنیتی پیاده،

موتورسوار، خودروها و ون‌های پلیس برای اجرای قوانین حجاب اجباری در فضاهای عمومی، صدور احکام شلاق و زندان برای مخالفان حجاب اجباری، تیراندازی به خودروی آرزو بدری، ضرب و شتم نفس حاجی‌شریف ۱۴ ساله به دست نیروهای حکومتی اشاره کرد.

«افزایش استفاده از مجازات اعدام» هم از دیگر مواردی بود که عفو بین‌الملل در بیانیه خود به آن اشاره کرده است.

بنا بر این بیانیه، از زمان خیزش «زن، زندگی، آزادی»، مقامات جمهوری اسلامی استفاده از مجازات اعدام را تشدید کرده‌اند، به‌طوری که در سال ۲۰۲۳ میلادی بیشترین تعداد اعدام‌ها در هشت سال گذشته ثبت شده است.

به تاکید این بیانیه، مقامات جمهوری اسلامی از مجازات اعدام به‌عنوان ابزاری برای سرکوب و ترساندن مردم، از جمله اقلیت تحت آزار بلوچ که به نسبت جمعیت‌شان بسیار بیشتر تحت تاثیر اعدام‌ها قرار گرفته‌اند، استفاده کرده‌اند.

عفو بین‌الملل: «مجازات اعدام در ایران به‌عنوان ابزاری برای سرکوب و ترساندن مردم، از جمله اقلیت تحت آزار بلوچ که به نسبت جمعیت‌شان بسیار بیشتر تحت تاثیر اعدام‌ها قرار گرفته‌اند، استفاده کرده‌اند.»

عفو بین‌الملل با تاکید بر این که اعدام‌ها پس از «محاكمه‌های نمایشی به‌شدت ناعادلانه» و مبتنی بر «اعترافات» اخذ شده زیر شکنجه و سایر بدرفتاری‌ها، از جمله خشونت جنسی، انجام شد، اضافه کرد: «شکایات مبنی بر شکنجه مورد تحقیقات رسمی مستقل و بی‌طرفانه قرار نگرفته‌اند.»

در حال حاضر، دستکم ۱۲ تن از جمله مجاهد کورکور، شریف محمدی و پخشان عزیزی در معرض خطر اعدام یا صدور حکم اعدام هستند.

این سازمان در خصوص زنان زندانی مانند خانم محمدی و عزیزی که به‌دلیل فعالیتهای مسالمت‌آمیزشان به اتهام «بغی» به اعدام محکوم شدند، نوشت: گزارشهای نگران‌کننده حاکی از آن است که آنها در دوران بازداشت مورد شکنجه و سایر بدرفتاری‌ها قرار گرفته‌اند.

بیانیه در عین حال به دستکم دو زن دیگر؛ وریشه مرادی و نسیم غلامی‌سیمپاری اشاره می‌کند که به‌طور جداگانه با اتهام «بغی» مواجه شدند و در حال محاکمه هستند.

عفو بین‌الملل در ادامه بیانیه خود در مورد «استفاده از خشونت جنسی به‌عنوان ابزار سرکوب» نوشت: طی دو سال گذشته، مقامات این واقعیت را که مسئولان و مأموران حکومتی بازداشت‌شدگان را در جریان اعتراضات تحت شکنجه و سایر بدرفتاری‌ها، از جمله تجاوز و سایر اشکال خشونت جنسی، قرار داده‌اند، به صورت مداوم انکار کرده‌اند.

این سازمان اشاره کرد که در آذر سال گذشته «جزئیات وحشتناک» استفاده مقامات جمهوری اسلامی از تجاوز، از جمله تجاوز گروهی و سایر اشکال خشونت جنسی را منتشر کرد که هدف آن، سرکوب اعتراضات و ارباب و تنبیه معترضان، از جمله کودکانی بود که کم‌سن‌ترین آن‌ها ۱۲ ساله بود.

در این ارتباط هم بخش فارسی صدای آمریکا گزارش‌هایی اختصاصی از تجاوز و ضرب و شتم معترضان بازداشت شده در چند شهر منتشر کرده است.

با این همه، ستاد عالی حقوق بشر جمهوری اسلامی، متعلق به قوه قضائیه، اعلام کرد که «در ۲۸ استان از ۳۱ استان کشور، هیچ شکایتی تحت عناوین تجاوز، حمله و آزار جنسی ثبت نشده است.»

با این‌حال، عفو بین‌الملل تاکید کرد که این مساله را که مقامات قضایی و دادستانی جمهوری اسلامی شواهد خشونت جنسی، از جمله شکایات قربانیان این رفتارها، را رد یا پنهان کرده‌اند، مستندسازی کرده است.

این سازمان در بیانیه خود اشاره کرد که مقامات جمهوری اسلامی همچنان از همکاری با هیئت حقیقت‌یاب سازمان ملل متحد در مورد ایران خودداری می‌کنند و از سفر اعضای آن به ایران ممانعت به عمل می‌آورند.

عفو بین‌الملل در پایان تاکید کرد که همچنان خواستار اجرای توصیه‌های هیئت حقیقت‌یاب سازمان ملل به تمام دولت‌ها است تا بر اساس اصل صلاحیت قضایی جهانی، صرف‌نظر از اینکه متهم در قلمرو آن‌ها حاضر باشد یا نباشد، تحقیقات کیفری درباره مقامات جمهوری اسلامی را که به شکلی معقول، مظنون به ارتکاب جنایات بین‌المللی هستند و «تحقیقات ساختاری درباره وضعیت کلی مرتبط با اعتراضات ۱۴۰۱ بدون داشتن متهم خاص»، را شروع کنند.

متن برگرفته از سایت صدای آمریکا